

спілкування з однолітками, побудованого на довірі та взаєморозумінні. Інша функція – інструментальна – полягає в тому, що неформальна група стає інструментом для досягнення певної мети. Вона також компенсує відсутність особистої свободи індивіда в традиційних структурах – колективі, школі, сім'ї.

Особливістю субкультури є відокремленість від суспільства, демонстративні форми, епатаж. Для молодіжних субкультур характерним є пріоритет споживання над творчістю, що перешкоджає залученню молоді до культурних цінностей. В середовищі молодіжних об'єднань переважає конформізм, групові стереотипи.

В залежності від сфери інтересів молодіжні культури поділяють на музичні, інтелектуальні, релігійно-філософські, спортивні, комп'ютерні, контркультурні.

Вплив молодіжних субкультур на формування особистості може мати такі наслідки:

- позитивна тенденція – засвоєння соціальних ролей в групі однолітків; залучення до діяльності, яка має позитивне суспільне значення (екологія та ін.);
- негативна – наркотизація, криміналізація, засвоєння молоддю ідеології націоналізму.

Отже, суспільству потрібно відмовитись від упередженого ставлення до молодіжної субкультури, діяльності формальних та неформальних молодіжних груп, диференціювати підхід до оцінки відмінних від традиційних світоглядів.

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

*О.К. Кузьменко, аспірант
Полтавський університет споживчої кооперації України*

За останні роки в Україні багато підприємств зникають з економічного простору, через відсутність необхідних критеріїв виживання в умовах ринку.

Кожне підприємство має на меті отримання максимального прибутку, стійкого розвитку та встановлення переваг над конкурентами. Для вирішення цих проблем підприємство шукає власний шлях до успіху.

Основним завданням є доведення того, що загальне управління якістю є необхідною частиною системи управління підприємством, а отримання теоретико-методологічних навичок TQM студентом є запорукою його професійної майстерності як фахівця в майбутньому.

Завдяки розвитку наукової думки щодо управління діяльністю підприємства була створена «нова парадигма», яка заснована на поєднанні системного та ситуаційного підходів до управління. А саме, підприємство розглядається як «відкрита» система, головними передумовами успіху діяльності є вміння пристосовуватися до свого зовнішнього оточення [1, с. 71]. Отже, науковцями було запропоновано новий підхід до успіху через усвідомлення якості своєї роботи.

Як показує досвід провідних країн світу, система загального управління якістю (TQM) забезпечує ефективне функціонування підприємства. Лише запровадивши управління якістю на всіх рівнях ведення господарської діяльності, залучивши кожного працівника без виключення, підприємство досягне значних успіхів, що дозволить зайняти лідируючі позиції на ринку [2].

Згідно головної ідеї TQM підприємство повинно працювати не лише над якістю продукції, а й над якістю підприємства в цілому, включаючи роботу персоналу. Постійне одночасне удосконалення трьох складових – продукції, організації, персоналу – дозволить найбільш швидко і ефективно розвивати бізнес. Якість визначається досягненням задоволеності клієнтів, покращенням фінансових результатів і зростанням задоволеності службовців своєю роботою на підприємстві [3, 432].

Підприємства не один рік працюють в напрямі управління якістю за всесвітніми стандартами ISO 9001+2008, які входять до концепції TQM. Виділяють такі принципи, на яких базується TQM, як 1) орієнтація всієї діяльності підприємства на споживачів; 2) погляд на виробничі відносини між працівниками як на відносини споживача з постачальником; 3) безперервне удосконалення виробництва і діяльності у сфері якості; 4) комплексне і системне вирішення завдань забезпечення якості на всіх стадіях її життєвого циклу; 5) перенесення головних зусиль у сфері якості в бік людських ресурсів; 6) участь усього без винятку персоналу у вирішенні проблем якості (якість – справа кожного); 7) безперервне підвищення компетентності працівників підприємства; 8) концентрація уваги не на виявленні, а на попередженні невідповідностей; 9) ставлення до забезпечення якості як до безперервного процесу, коли якість об'єкта на кінцевому етапі є наслідком досягнення якості на всіх попередніх етапах; 10) оптимізація співвідношення в тріаді «якість – витрати – час»; 11) забезпечення достовірності даних про якість за рахунок використання статистичних методів; 12) безперервне поліпшення якості [2; 3, с. 432–433].

Впровадження системи якості на базі концепції TQM на підприємстві передбачає застосування коригувальних дій як інструменту поліпшення системи якості. Планування цих дій має включати

оцінювання важливості недоліків і враховувати потенційний вплив на виробничі видатки, вартість невідповідності, характеристики продукту, надійність, безпека, задоволеність споживачів та інших зацікавлених осіб [2]. Тобто розвиток підприємства на основі концепції TQM відбувається зі значними перевагами перед конкурентами в питаннях якості, ціни, дотримання термінів постачання, тощо. При цьому, дана концепція дозволяє управління встановити недоліки й суперечності, та виправити їх, до впровадження обраного напрямку розвитку підприємства.

Отже використання принципів концепції TQM нададуть можливість підприємству бути ефективним та успішним, оскільки необхідно не тільки виробляти продукцію, згідно стандартів або вимог споживачів, а забезпечувати високий рівень задоволеності споживачів, персоналу, постачальників, що допоможе у розв'язанні проблем суспільства і у досягненні високих фінансових результатів.

Література

1. Мартиненко М.М. Основи менеджменту / Микола Мефодійович Мартиненко. – К.: Каравела, 2008. – 496 с.
2. Кравченко М.О., Медуниця О.О. Управління якістю в системі інноваційного розвитку підприємства [Електронний ресурс] // Проблеми системного підходу в економіці. – 2009. – № 4. – Режим доступу до журн.: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/PSPE/2009_4/Kravchenko_409.htm
3. Сучасні концепції менеджменту: навч. посібник / За ред. д-ра екон. наук, проф. Л.І. Федулової. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 536 с.

ВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДИНАМИЧЕСКОЙ МОДЕЛИ АНАЛИЗА КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ В ВУЗЕ

*И.В. Роздольская, д.э.н., профессор
Белгородский университет потребительской кооперации*

В современных условиях развития качество является главным критерием, определяющим уровень жизни каждого человека и общества в целом. Проблема качества, существовавшая во все времена, особенно остро стоит в настоящее время, в период инновационно ориентированной экономики.

Эффективное решение проблемы качества требует максимальной консолидации сил, объединения творческого потенциала и практического опыта многих специалистов.

Реализация обозначенной проблемы невозможна без создания эффективной системы подготовки специалистов, владеющих необходимым комплексом знаний в области менеджмента качества.

Обращает на себя внимание тот факт, что большое количество авторов рассматривает проблематику управления качеством во всех секторах экономики. Активно обсуждается внедрение стандартов серии ИСО в первую очередь для производственного сектора, а вслед за ним и применение этих стандартов для организаций, предоставляющих услуги. Образование с данной позиции рассматривается как услуга, а вуз – как организация, предоставляющая услуги.

Взгляды на проблематику внедрения системы менеджмента качества в высшей школе можно условно разделить на две основные группы. Первая группа ученых и исследователей рассматривает данный вопрос с позиции педагогики. При этом система менеджмента качества рассматривается как система мер, механизмов, которые помогают перевести качественный уровень достигнутый учебным заведением на новый, более высокий уровень [3].

Вторая группа авторов смотрит на вуз как на коммерческую организацию, деятельность его характеризует с точки зрения оказания определенной услуги и делает больший акцент на финансовые достижения своей деятельности.

Система менеджмента в этом случае строится по принципам, аналогичным у организаций, функционирующих на рынке [3].

В практике деятельности любого вуза присутствуют элементы управления качеством образования на основе мониторинга его составляющих (рис. 1).

Рис. 1. Основные составляющие качества образования

Для успешного функционирования в вузе системы менеджмента качества необходимо решение ряда задач, среди которых приоритетными являются следующие:

-- постоянное изучение требований работодателей и рынка труда для повышения конкурентоспособности выпускников, разработка профессиограмм для выпускников вуза по реализуемым направлениям подготовки;